Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru judecător: Diana Tricolici
Dosarul nr. 2r-888/24
2-18129717-02-2r-15032024

D E C I Z I E

26 martie 2024 *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Țurcan
Judecători: Ina Dutca şi Ala Malîi

examinând recursul declarat de către reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2023 și 08 decembrie 2023, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ (cauza nr. 2-331/2018),

c o n s t a t ă:

Pretenţiile petiționarului:

La 19 ianuarie 2018, Nunu Svetlana s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către A.C.C. nr. 53/435 *****, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind declararea nulității actului.

Potrivit fișei de repartizare, la 23 ianuarie 2018 cererea de chemare în judecată a fost repartizată, judecătorului Patrașcu Natalia prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău /sediul Centru/ din data de 14 septembrie 2018 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 08 decembrie 2020, au fost admise apelurile și casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 septembrie 2018, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 15-IX din 31 decembrie 2020, judecătorul Talpalaru Zinaida a fost eliberată, la data de 24 ianuarie 2021, din funcția de judecător la Judecătoria Chișinău, în legătură cu atingerea plafonului de vârstă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 09 februarie 2021, s-a dispus redistribuirea cauzei civile.

Potrivit fișei de repartizare, la 11 februarie 2021, cererea de chemare în judecată a fost repartizată, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu, judecătorului Diana Tricolici.

La 01 februarie 2018, Primăria ***** a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către ACC 53/435, intervenient accesoriu ***** privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ. (cauza nr. 2-331/2018).

Potrivit fișei de repartizare, la 23 ianuarie 2018 cererea de chemare în judecată a fost repartizată, judecătorului Constantin Roșca prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu. Ulterior, prin încheierea Vicepreședintelui Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus redistribuirea cauzei, pentru examinare unui alt judecător.

Prin încheiere protocolară, la 13 mai 2019 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Nunu Constantin. (cauza nr. 2-331/2018).

Ulterior, prin încheiere protocolară, la 21 ianuarie 2021, instanța de judecată din oficiu a transmis cauza nr. 2-331/18 spre conexare cu cauza nr. 2-14548/2019.

Prin încheierea protocolară din 07 iulie 2021, s-a dispus conexarea cauzei civile nr. 2-331/2018 la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu ***** privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, cu cauza nr. 2-14548/19 la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** către A.C.C. nr. 53/435 *****, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, pentru examinare concomitentă.

În ședința de judecată reclamantul Primăria ***** (pe cauza nr. 2-331/2018), reprezentat de Maria Crețu nu s-a prezentat.

În ședința de judecată avocatul Alexandru Grosu în interesele ACC nr. 53/435 a solicitat scoaterea cererii de pe rol intentată de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, intervenient accesoriu Constantin Nunu privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ (cauza nr. 2-331/2018) în conformitate cu art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă. În motivarea acesteia a explicat că reprezentantul reclamantului Primăria *****, Maria Crețu la ședința anterioară a fost prezentă, data și ora ședinței de astăzi a fost stabilită de comun acord cu toți reprezentanții părţilor. Astfel, a reiterat că deoarece reprezentantul reclamantului nu a solicitat examinarea cauzei în fond în lipsa reclamantului, nu a comunicat instanței motivele neprezentării la ședința de judecată, și nu insistă la examinarea cauzei în fond (nr. 2-331/18), consideră aplicabile prevederile art. art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă.

Poziţia instanţei de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2023, s-

a admis cererea avocatului Grosu Alexandru și cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind scoaterea de pe rol a cererii, fiind scoasă de pe rol acțiunea în temeiul art.267 lit.g) CPC.

La 28 noiembrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență documentare procesuală a instanței, reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu a depus cerere prin care a solicitat anularea încheierii din 16 noiembrie 2023 prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată.

În motivarea acesteia a indicat că reprezentantul reclamantului a fost delegat la ședința Comisie de cenzori din cadrul Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică" în calitate de membru, ședința fiind stabilită la 16 noiembrie 2023, ora 13:00, a cărei durată a depășit termenul preconizat. Mai indică că, prin emiterea încheierii, instanța nu numai a încălcat accesul liber la justiție a justițiabililor, dar și a îngrădit și încalcă grav drepturile administrației publice locale ca proprietar al bunului (încăperile nr. 42,43,62,27 blocului locativ din str. S. Lazo 36).

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 08 decembrie 2023, s-a respins cererea reprezentantului Primăriei *****, Maria Crețu privind anularea încheierii cu privire la scoaterea cererii de pe rol, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului şi termenul de declarare a recursului:

La 30 ianuarie 2024, reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, a înaintat cerere de recurs împotriva încheierilor din 16 noiembrie 2023 și 08 decembrie 2023 prin care a solicitat casarea încheierilor, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii. Astfel, momentul care declanşează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură.

Potrivit art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiţionat începutul lui.

Colegiul reţine că Încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru a fost emisă la 08 decembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 30 ianuarie 2024, însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către partea recurentă a actului contestat. Prin urmare, Colegiu constată că recursul este depus în termen.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, a

invocat că cu încheierea instanţei din 08.12.2023, nu este de acord, solicitînd anularea acesteia şi repunerea cererii pe rol, din următoarele considerente de fapt şi de drept, coraborate cu probele anexate la prezenta cerere, după cum urmează.

Astfel menționează că, reprezentantul reclamantului a fost delegat la ședința Comisie de cenzori din cadrul Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică” în calitate de membru, ședința fiind stabilită la 16 noiembrie 2023, ora 13:00, a cărei durată a depășit termenul preconizat.

Mai indică partea recurentă că, prin emiterea încheierii, instanța nu numai a încălcat accesul liber la justiție a justițiabililor, dar și a îngrădit și încalcă grav drepturile administrației publice locale ca proprietar al bunului (încăperile nr. 42,43,62,27 blocului locativ din str. S. Lazo 36).

Mai menționează partea recurentă că, scoaterea cererii de pe rol, în mod neîntemeiat, va duce la încălcarea dreptului reclamantului la un proces echitabil pentru autoritatea publică locală.

Aprecierea instanţei de recurs:

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) Cod de procedură civilă Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

Studiind materialele dosarului, Completul judiciar consideră că recursul declarat de reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, urmează a fi admis, casate încheierile Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2023 și 08 decembrie 2023, din motivele ce succed.

Astfel, Colegiul Civil a stabilit faptul că, la 19 ianuarie 2018, Nunu Svetlana s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către A.C.C. nr. 53/435 *****, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind declararea nulității actului.

La 01 februarie 2018, Primăria ***** a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată către ACC 53/435, intervenient accesoriu ***** privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ. (cauza nr. 2-331/2018).

Prin încheierea protocolară din 07 iulie 2021, s-a dispus conexarea cauzei civile nr. 2-331/2018 la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu ***** privind anularea actului de

transmitere-primire a blocului locativ, cu cauza nr. 2-14548/19 la cererea de chemare în judecată depusă de către ***** către A.C.C. nr. 53/435 *****, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, pentru examinare concomitentă.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2023, s-a admis cererea avocatului Grosu Alexandru și cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind scoaterea de pe rol a cererii, fiind scoasă de pe rol acțiunea în temeiul art.267 lit.g) CPC.

La 28 noiembrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență documentare procesuală a instanței, reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu a depus cerere prin care a solicitat anularea încheierii din 16 noiembrie 2023 prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată. Invocînd că, reprezentantul reclamantului a fost delegat la ședința Comisie de cenzori din cadrul Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică” în calitate de membru, ședința fiind stabilită la 16 noiembrie 2023, ora 13:00, a cărei durată a depășit termenul preconizat.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 08 decembrie 2023, s-a respins cererea reprezentantului Primăriei *****, Maria Crețu privind anularea încheierii cu privire la scoaterea cererii de pe rol, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, ca neîntemeiată.

Drept temei în susținerea soluției adoptate, instanța de fond a invocat că, reclamantul, deși a avut la cunoștință despre locul, data și ora ședinței instanței de judecată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție returnat instanței, nu s-a prezentat la ședința de judecată și nu a comunicat motivele imposibilității de a se prezenta, precum nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar părțile pârâte n-au solicitat examinarea cauzei în fond, ci dimpotrivă au solicitat scoaterea cererii de pe rol.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău consideră că, concluzia primei instanţe despre necesitatea scoateri cererii de chemare în judecată de pe rol contravine circumstanțelor cauzei stabilite în cadrul dezbaterilor judiciare.

În conformitate cu art. 267 lit. g) CPC, Cod de procedură civilă, instanța judecătorească scoate de pe rol cererea de chemare în judecată, în cazul în care reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea pricinii în absenţa sa, iar pîrîtul nu solicită soluţionarea pricinii în fond.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele speței deduse judecății, Colegiul concluzionează că, prima instanţă greșit a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată.

În asemenea circumstanțe, prin scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reclamantului și reprezentantului acestuia, în condițiile în care reprezentantul reclamantul – a fost delegat la ședința Comisiei de cenzori din cadrul Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică” în calitate de membru, ședința fiind stabilită la 16 noiembrie 2023, ora 13:00, a cărei durată a depășit termenul preconizat, se atestă o lezare a dreptului reclamantului-recurent Primăria ***** la un proces echitabil, aceasta fiind un drept fundamental prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale.

Or, caracterul echitabil, public şi prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi iniţiate. În proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminenţa dreptului fără existenţa posibilităţii de acces la instanţele de judecată (cauza Malahov contra Moldovei).

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 din Codul de procedură civilă, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalităţii părţilor în drepturi, art. 26 din Codul de procedură civilă, motiv din care exonerarea unui participanţi la proces de obligaţia legală, în speţă reprezentarea părţii în proces de către avocat în modul prescris de lege, reprezintă în esenţă o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Astfel, argumentele instanței de fond cu privire la faptul că reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, cunoscînd despre data şedinţei de judecată, nu s-a prezentat la şedinţa judiciară preconizată pentru 16 noiembrie 2023, a dus la emiterea încheierii privind scoaterea cererii de pe rol, conform prevederilor art.265 lit. g) al CPC nu pot fi reținute în situația în care reprezentantul reclamantului a fost delegat la ședința Comisie de cenzori din cadrul Întreprinderii Municipale „Grădina Zoologică” în calitate de membru, ședința fiind stabilită la 16 noiembrie 2023.

Mai mult ca atît că, reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu, a absentat motivat de la şedinţa judiciară, în acest sens fiind anexate probe.

Prin urmare, prin scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reprezentantului reclamantei, în condițiile în care reprezentantul reclamantei Primăriei *****, a lipsit motivat din ședința de judecată, se atestă o lezare a dreptului reclamantei-recurente la un proces echitabil, aceasta fiind un drept fundamental prevăzut de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertății Fundamentale.

Or, caracterul echitabil, public şi prompt al procedurilor judiciare nu ar avea nici o valoare dacă asemenea proceduri nu ar fi mai întâi iniţiate. În proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminenţa dreptului fără existenţa posibilităţii de acces la instanţele de judecată (cauza Malahov contra Moldovei).

Astfel, având în vedere că instanța de fond nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a aplicat eronat normele de drept procedural precum și esența procedurii litigioase, motiv pentru care Colegiul califică ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia încheierilor contestate, încălcare ce atrage după sine anularea actului defectuos, rejudecarea cauzei în fond.

Mai mult, instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele oferite de lege, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

Colegiul ține să remarce că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenției, cauzele civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC, or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a cauzelor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces prevăzute în art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

Totodată, Colegiul notează că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

În consecință, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs, cu referire la faptul că prevederile normelor de drept procedural au fost aplicate eronat de către prima instanță, or, precum a fost stabilit, prima instanță a emis încheierile contrar prevederilor legale, astfel încât Colegiul conchide privind lipsa temeiurilor, care ar justifica menținerea încheierilor emise de instanța de fond, fiind acte judecătorești defectuoase.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că, cererea de recurs este întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierile recurate, cu restituirea pricinii în prima instanță pentru examinarea cauzei în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Primăriei *****, Maria Crețu.

Se casează încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 noiembrie 2023 și 08 decembrie 2023, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria ***** către ACC 53/435, intervenient accesoriu *****, Constantin Nunu privind anularea actului de transmitere-primire a blocului locativ, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Judecătoria Chişinău, sediul Centru în același complet de judecată pentru examinarea cauzei în fond.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Țurcan

Judecători*:* Ina Dutca

Ala Malîi